

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ K. S.**, bytom Ž.Ž.Ž. **2/ E. S.**, bytom Ž.Ž.Ž. **3/ M. S.**, bytom Ž.Ž., **4/ V. S.**, bytom Ž.Ž., všetkých zastúpených JUDr. Tiborom Sanákom, advokátom v Trnave, Nám. SNP 2, proti žalovaným **1/ Slovenskej konsolidačnej, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Cintorínska 21, **2/ Credit Clearing Center, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Mlynské Nivy 48, zastúpenej JUDr. Ing. Ľubomírom Navračičom, PhD., advokátom v Bratislave, Miletičova 21, **3/ Genaro Investments Limited**, so sídlom v Cyperskej republike, 2259 Arch. Makariou III Ave, Meliza Court 4th Floor, 3105 Limasol, zastúpenému advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Údernícka 5, **o neplatnosť dohody**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 14 C 106/2007, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 24. októbra 2012, sp. zn. 11 Co 170/2012, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave z 24. októbra 2012, sp. zn. 11 Co 170/2012 v napadnutej časti spolu s uznesením Krajského súdu v Trnave z 13. novembra 2012, sp. zn. 11 Co 17/2012 **z r u š u j e** a vec v rozsahu zrušenia vracia Krajskému súde v Trnave na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava rozsudkom z 8. júla 2008, č. k. 14 C 106/1997-509 určil, že dohoda povinnej a oprávnenej osoby osvedčená notárskou zápisnicou napísanou na Notárskom úrade v Chtelnici dňa 20. februára 1997 notárom JUDr. Miroslavom Gregorom pod číslom N 24/97, NZ 13/97 a pokračujúcou notárskou zápisnicou napísanou na Notárskom úrade v Chtelnici dňa 3. marca 1997 notárom JUDr. Miroslavom Gregorom pod č. N 33/97, NZ 21/97 a pokračujúcou notárskou zápisnicou napísanou dňa 7. marca 1997 v Trnave notárom JUDr. Miroslavom Gregorom pod č. N 38/97, NZ 25/97 je neplatná v časti, v ktorej M. S. súhlasil s exekúciou do výšky záložného práva v nadväznosti na zmluvu o zriadení

záložného práva zo dňa 17. júla 1992 k nehnuteľnosti k. ú. Ž., LV č. X., parc. č. X. dom, dvor, zastavaná plocha č. s. 78 o výmere 723 m², parc. č. X., orná pôda o výmere 2715 m² a parc. č. X./3 zastavaná plocha o výmere 399 m² na zabezpečenie záväzku s príslušenstvom vo výške 869.000 Sk a v ktorej K. S. a manželka E. S. súhlasili s exekúciou do výšky záložného práva v nadväznosti na zmluvu o zriadení záložného práva zo dňa 20. októbra 1992 k nehnuteľnosti k. ú. Ž., LV č. X., parc. č. X., zastavaná plocha, č. s. X. o výmere 355 m², parc. č. X. záhrada o výmere 203 m², na zabezpečenie záväzku s príslušenstvom vo výške 923.930 Sk, žalobu žalobkyne 4/ zamietol, konanie proti žalovanému 1/ zastavil a žalovaným 2/ a 3/ uložil zaplatiť trovy konania žalobcov JUDr. Tiborovi Sanákovi v sume 383.256,50 Sk do troch dní. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil použitím ustanovení § 37, § 39 a § 49a Občianskeho zákonníka, keď dospel k záveru, že sporná notárska zápisnica je absolútne neplatná v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť a podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi, ktorý videl vtom, že žalobcovia skutočne neboli správne informovaní pracovníkmi Slovenskej sporiteľne, boli dezinformovaní tak, aby sa u nich vyvolalo rozhodnutie podpísať spornú notársku zápisnicu, pričom ak by boli zo strany pracovníkov sporiteľne správne informovaní, zápisnicu by nikdy nepodpísali. Podľa ich vyjadrenia, ak by dostali do rúk spornú zápisnicu, boli by si ju prečítali, poradili by sa s právnikom, čo im umožnené nebolo. Žalobcovia preukázali naliehavý právny záujem na kladnom doriešení predmetnej veci v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., nakoľko výrok rozsudku vo veci odstraňuje ich neistotu v tom, či tu právo alebo právny vzťah je alebo nie je. Zamietnutie žaloby žalobkyne 4/ odôvodni tým, že táto nebola účastníčkou predmetných zmlúv. Konanie voči žalovanému 1/ zastavil z dôvodu, že tento nebol nositeľom hmotnoprávnej povinnosti a nebol pasívne legitimovaný v predmetnom konaní, keďže pohľadávka z predmetnej úverovej zmluvy bola na základe zmluvy o postúpené pohľadávok z 22. decembra 2004 postúpená na žalovaného 3/. O trovách konania, vzhľadom na jeho výsledok, rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného 3/ Krajský súd v Trnave rozsudkom z 12. januára 2010, sp. zn. 10 Co 246/2009 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol. Žalobcom 1/ až 4/ uložil povinnosť zaplatiť žalovanej 2/ náhradu trov konania vo výške 208,27 € a žalovanej 3/ náhradu trov konania vo výške 383,66 € k rukám ich advokátov do troch dní.

Uvedený rozsudok Krajského súdu v Trnave napadli žalobcovi 1/ a 4/ dovolaním, v dôsledku ktorého ho Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesím z 22. marca 2012, sp. zn.

4 Cdo 89/2010 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie. V citovanom uznesení s poukazom na skutkové zistenia dovolací súd uviedol, že: „ t.č. žalovanej 1/ bola pôvodnou žalovanou (Slovenskou sporiteľňou a.s.) postúpená pohľadávka vyplývajúca iba z jednej úverovej zmluvy (č. 78-857207-7 z 20. októbra 1992), zabezpečená zmluvou o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti žalobcov 1/, 2/ a následne iba táto jedna pohľadávka bola žalovanou 1/ postúpená žalovanej 3/. Vzhľadom na to treba dať za pravdu dovolateľom, že pokiaľ proti rozsudku súdu prvého stupňa podala odvolanie iba žalovaná 3/, tak sa jej odvolanie mohlo týkať len časti výroku prvostupňového rozsudku, v ktorej žalobcovia 1/, 2/ súhlasili s exekúciou do výšky záložného práva v nadväznosti na Zmluvu o zriadení záložného práva z 20. októbra 1992 označenej už vyššie v odôvodnení tohto uznesenia a v žiadnom prípade sa nemohlo vzťahovať aj časť prvostupňového rozsudku, v ktorej bolo vyhovené žalobe žalobcu 3/. Na strane žalovaných totiž nejde o nerozlučné procesné spoločenstvo. Každá zo žalovaných 2/ a 3/ postúpením nadobudla samostatnú pohľadávku vyplývajúcu z dvoch samostatných úverových zmlúv, z ktorých každá jedna bola zabezpečená samostatnou zmluvou o zriadení záložného práva – jednou týkajúcou sa majetku žalobcov 1/, 2/ a druhou týkajúcou sa majetku žalobcu 3/. Preto pokiaľ odvolací súd na odvolanie iba žalovanej 3/ zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej vyhovujúcej časti tak, že v tejto časti žalobu zamietol, jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), keď bezdôvodne zmenil aj tú časť prvostupňového rozsudku týkajúcu sa žalobcu 3/, ktorá odvolaním dotknutá nebola“. Pokiaľ išlo o výrok o trovách konania dotknutého rozsudku odvolacieho súdu, tento bol podľa názoru dovolacieho súdu nepreskúmateľný, v dôsledku čoho v tejto časti odvolací súd zaťažil konanie procesnou vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Následne Krajský súd v Trnave rozsudkom z 24. októbra 2012, sp. zn. 11 Co 170/2012 rozsudok Okresného súdu Trnava z 8. júla 2008, č. k. 14 C 106/1997-509 v napadnutej časti určenia, že dohoda povinnej a oprávnenej osoby osvedčená notárskou zápisnicou napísanou na Notárskom úrade v Chtelnici dňa 20. februára 1997 notárom JUDr. Miroslavom Gregorom pod číslom N 24/97, NZ 13/97 a pokračujúcou notárskou zápisnicou napísanou na Notárskom úrade v Chtelnici dňa 3. marca 1997 notárom JUDr. Miroslavom Gregorom pod č. N 33/97, NZ 21/97 a pokračujúcou notárskou zápisnicou napísanou dňa 7. marca 1997 v Trnave notárom JUDR. Miroslavom Gregorom pod č. N 38/97, NZ 25/97 je neplatná v časti, v ktorej K. S. a manželka E. S. súhlasili s exekúciou do výšky záložného práva v nadväznosti na zmluvu o zriadení záložného práva zo dňa 20. októbra 1992 k nehnuteľnosti k. ú. Ž., LV č.

X., parc. č. X., zastavaná plocha, č. s. 40 o výmere 355 m², parc. č. X. záhrada o výmere 203 m², na zabezpečenie záväzku s príslušenstvom vo výške 923.930 Sk zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol. Odvolanie žalovaného 3/ proti rozsudku súdu prvého stupňa vo vyšnej vyhovujúcej časti odmietol s tým, že o trovách konanie rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Zmenu prvostupňového rozsudku v napadnutej čas i určenia neplatnosti dohody povinnej a oprávnenej osoby v časti v ktorej žalobcovi 1/ a 2/ súhlasili s exekúciou do výške záložného práva v nadväznosti na zmluvu o zriadení záložného práva zo dňa 20.10.1992 odvolací súd odôvodnil tým, že po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov však nedospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i nesprávne právne posúdil. Žalobcovia odvodzovali neplatnosť predmetných dohôd jednak z ich neurčitosti (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka), jednak z dôvodu ich rozporu s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka) a jednak z dôvodu, že právne úkony boli urobené v omyle (§ 49a Občianskeho zákonníka). Podľa názoru odvolacieho súdu z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by predmetné dohody v napádanej časti mali byť neplatné pre neurčitosť s poukazom na chyby v označení parcel a výmer, nakoľko ide len o chyby v písaní, pričom nehnuteľnosti súd nepochybne označené a špecifikované uvedením katastrálneho územia a čísla listu vlastníctva a nepochybne z nich vyplýva, že predmetom úkonu boli všetky nehnuteľnosti zapísané na predmetných listoch vlastníctva teda obsah právneho úkonu možno považovať za nepochybný. Rovnako nepodloženými boli i tvrdenia žalobcov, že predmetom zálohu neboli rodinné domy, nakoľko z obsahu uzatvorených záložných zmlúv nepochybne vyplýva, že predmetom zálohu boli i predmetné rodinné domy. Pokiaľ žalobcovia rozpor právneho úkonu s dobrými mravmi videli najmä v tom, že zo strany pracovníkov Slovenskej sporiteľne boli dezinformovaní tak, aby sa u nich vyvolalo rozhodnutie podpísať spornú notársku zápisnicu, pričom túto podpísali tým spôsobom, že podpísali len čistý list papiera a teda nemali možnosť sa s notárskou zápisnicou riadne oboznámiť, tieto tvrdenia žalobcovia nepodložili žiadnymi relevantnými dôkazmi, pričom ich tvrdenia možno považovať za nepodložené najmä s prihliadnutím na vyjadrenie dotknutých pracovníkov sporiteľne, ako aj vyjadrenie notára, ktorý notársku zápisnicu spisoval. Konečne, zo strany žalobcov neboli produkované ani žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že by títo konali v omyle a tento omyl bol žalovanými vyvolaný, prípadne títo museli o ňom vedieť. Možno súhlasiť s názorom žalovaných, že uzatváranie notárskych zápisníc s obsiahnutým súhlasom s exekúciou je štandardným postupom peňažných ústavov. Odmietnutie odvolania žalovanej 3/ proti rozsudku súdu

prvého stupňa vo zvyšnej vyhovujúcej časti odvolací súd odôvodnil tým, že odvolanie žalovanej 3/ sa mohlo týkať len časti výroku prvostupňového rozsudku, v ktorej žalobcovia 1/ a 2/ súhlasili s exekúciou do výšky záložného práva v nadväznosti na zmluvu o zriadení záložného práva z 20.10.1992 a nemohlo sa vzťahovať aj na časť prvostupňového rozsudku, v ktorej bolo vyhovené žalobe žalobcu 3/, nakoľko výrokom rozsudku v tejto časti nebola žalovaná 3/ žiadnym spôsobom dotknutá.

Následne Krajský súd v Trnave uznesením z 13. novembra 2012 sp. zn., 11 Co 170/2012 o trovách konania rozhodol tak, že: „žiadny z účastníkov (žalobca 1/, žalobca 2/, žalovaný 3/) nemá právo na náhradu trov tohto konania“. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že nakoľko napadnutý prvostupňový rozsudok nadobudol právoplatnosť v vyhovujúcej časti určenia neplatnosti dohody povinnej a oprávnenej osoby v časti, v ktorej M. S. súhlasil s exekúciou do výšky záložného práva v nadväznosti na zmluvu o zriadení záložného práva zo dňa 17. júla 1992, zamietajúcej časti voči žalobkyni 4/ a v zastavujúcej časti voči žalovanému 1/, ako aj v súvisiacej časti trov konania žalobcov a žalovaného 2/, predmetom konania zaostalo rozhodnutie o trovách celého konania (prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho) v o vzťahu medzi účastníkmi odvolacieho konania – žalobcom 1/, žalobkyňou 2/ a žalovaným 3/. Potom, s prihliadnutím na tak pomerný úspech, ako aj neúspech týchto účastníkov konania odvolací súd o trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1a 2 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ dovolanie, navrhli ho zmeniť a svojej žalobe vyhovieť a žalovaného 3/ zaviazať na náhradu trov konania. Dovolanie odôvodnili tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. dovolatelia s poukazom a ustanovenia § 211 ods. 2 O.s.p. a § 213 ods. 1 a 3 O.s.p. vyslovili názor, podľa ktorého odvolací súd v zmysle týchto ustanovení dôsledne nepostupoval, keď nevykonal žiadne relevantné dokazovanie. Podanie správy predsedom senátu o doterajšom priebehu konania, ktorá povinnosť vyplýva odvolaciemu súdu z § 215 O.s.p. nie je zopakovaním dokazovania v zmysle § 122 a nasl. O.s.p. Odvolaciemu súdu vytkli, že nezopakoval ani len dôkazy vykonané súdom prvého stupňa napriek tomu, že z nich vyvodil opačný záver ako súd prvého stupňa. Pokiaľ

ide o uplatnený dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. dovolatelia poukázali na to, že odchýlenie sa odvolacieho súdu od skutkových istení – záverov súdu prvého stupňa bolo vykonané v rozpore s § 213 ods. 3 O.s.p. a preto treba mať za to, že naďalej platia správne skutkové závery prvostupňového súdu, z ktorých odvolací súd vyvodil nesprávne právne závery. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. dovolatelia namietajú porušenie ich základného práva na súdnu ochranu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj právo na spravodlivé súdne konania uvedené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a to v dôsledku nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, čo zakladá procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odvolaciemu súdu vytkli, že nevysvetľuje v odôvodnení rozsudku prečo priznal účelovým výpovediam pracovníkov Slovenskej sporiteľne, ktorých ani nemenuje a notárovi JUDr. Gregorovi, ktorý neboli v konaní vypočutý, väčšiu dôkaznú váhu ako ich logickým a zrozumiteľným výpovediam a tvrdeniam, keď mohol dôvodne predpokladať a následne vyhodnotiť, že výpovede pracovníkov Slovenskej sporiteľne budú výslovne účelové, napasované pre potreby konania v snahe zmierňovať svoje neseriózne správanie sa voči žalobcom. Zároveň odvolací súd nerozhodol o trovách pôvodného a dovolacieho konania podľa § 243d ods. 1 O.s.p. vo vzťahu k všetkým účastníkom konania a tým sa stalo jeho rozhodnutie v tejto časti zmätočné, čo zakladá dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Tiež poukázali na to, že žalovaný 3/ chcel podať proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 8. júla 2008, č. k. 14 C 106/1997-509 odvolanie, ktoré doručil na prvostupňový súd 2. septembra 2008, ktoré ale nesprávne označil ako sp. zn. 14 Cb 106/1997, ktoré nesprávne označenie používa aj v texte svojho odvolania, na ktorú vadu poukázali aj vo vyjadrení k odvolaniu. Podľa názoru dovolateľov, žalovaný 3/ nesprávnym označením čísla konania Okresného súdu Trnava, nepodal odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Trnava v konaní 14 C 106/97-509 včas a odvolací súd mal preto podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. ako oneskorene podané odmietnuť. Súčasne upozornili, že odvolanie proti rozsudku nepodal účastník konania vedený v konaní a aj v rozsudku označený ako žalovaný v rade III. GERANO INVESTMENTS LIMITED, Limasol, Cyprus, ale subjekt, ktorý nebol účastníkom konania a v odvolaní uvedený ako žalovaný v rade III. GENARO INVESTMENTS LIMITED, Limasol, Cyprus, z ktorého dôvodu mal odvolací súd odmietnuť odvolanie tohto subjektu podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p., ako odvolanie podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený. V závere dovolania žiadali o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku.

Žalobcovia 3, 4/ vo vyjadrení k dovolaniu poukázali na to, že už nie sú účastníkmi dovolacieho konania, ktoré sa týka žalobcov 1/, 2/, ale navrhli ich dovolaniu vyhovieť.

Žalovaná 2/ vo vyjadrení k dovolaniu toto žiadala odmietnuť.

Žalovaní 1/ a 3/ sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po tom, čo nezistil podmienky pre odklad vykonateľnosti (dovolaním) napadnutého rozhodnutia podľa § 243 O.s.p., ako súd dovolací (§ 10a ods.1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.), prejednal dovolanie bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý vykazuje znaky rozsudku podľa § 238 ods. 1 O.s.p.

V zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p, b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní

uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

Dovolatelia výslovne namietali, že im postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) tým, že dovolaním napadnutý rozsudok neobsahuje riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie a zároveň odvolací súd nerozhodol o trovách pôvodného a dovolacieho konania podľa § 243d ods. 1 O.s.p. vo vzťahu k všetkým účastníkom konania a tým sa stalo jeho rozhodnutie v tejto časti zmätočné.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. To jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. nález sp.zn. III ÚS 119/03, I ÚS 226/03) i Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie z 21. mája 2008 sp.zn. 4 Cdo 83/2008), podľa ktorých treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil,

prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia (rozsudku, uznesenia) je predovšetkým preukázať jeho správnosť a zároveň musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu, t.j. musí byť preskúmateľné.

V danom prípade podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nespĺňa požiadavky kladené na odôvodnenie rozsudku v citovanom ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. V tejto súvislosti najmä treba dať za pravdu dovolateľom, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku nevysvetľuje, prečo priznal výpovediam pracovníkov Slovenskej sporiteľne (ktorých ani nemenuje) a notárovi JUDr. Gregorovi (ktorý nebol v konaní vypočutý) väčšiu dôkaznú váhu, ako výpovediam a tvrdeniam žalobcov. Pritom práve uvedenie týchto skutočností má podstatný význam pre preukázanie tak správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj pre kontrolu správnosti postupu súdu.

Nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu pre nedostatok dôvodov má tak za následok jeho nepresvedčivosť a zakladá procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Ako ďalší dôvod dovolania uplatnili dovolatelia dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., t.j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Iné vady, mimo vád uvedených v § 237 O.s.p. sú spôsobilým dovolacím dôvodom len za predpokladu, že mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Medzi takéto vady patrí skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z neúplného alebo nesprávne zisteného skutkového stavu veci z dôvodu, že súd pri vykonávaní dokazovania nepotupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa bez toho, že by postupoval podľa § 213 ods. 2 O.s.p. a zopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje skutkové zistenia súd prvého stupňa, resp. sám doplnil dokazovanie, že vo veci rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa a odvolací súd v tomto smere jeho rozhodnutie

nenapravil, že odvolací súd rozhodol o veci meritórne hoci mal správne odvolanie odmietnuť a pod.

Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 2 O.s.p.).

Opakovanie dokazovania podľa § 213 ods. 2 O.s.p. musí odvolací súd vykonať sám. Pritom pre dokazovanie pred odvolacím súdom platia primerane ustanovenia o dokazovaní pred súdom prvého stupňa (§ 211, § 120 a nasl. O.s.p.). Ak odvolací súd zmení rozhodnutie súdu prvého stupňa bez toho, že by zopakoval alebo doplnil dokazovanie, odvolacie konanie zaťaží tzv. inou vadou konania v zmysle § 242 ods. 1 vety druhej O.s.p., majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, na existenciu ktorej, v prípade podania dovolania musí dovolací súd prihliadnuť z úradnej povinnosti a táto vada je dôvodom pre postup dovolacieho súdu podľa § 243b ods. 1 O.s.p.

V danom prípade je z obsahu spisu zrejmé, čo namietali (mimo iného) aj dovolatelia, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa bez toho, aby sám zopakoval prípadne doplnil dokazovanie a to tak výsluchom samotných účastníkov konania, ako aj v napadnutom rozsudku nemenovaných svedkov, vrátane notára JUDr. Gregora, ktorých výpovede či písomné vyjadrenia vo veci (ide hlavne o písomné vyjadrenie JUDr. Gregora, ktorý v konaní nebol vôbec vypočutý) bez vysvetlenia považoval za dôveryhodnejšie dôkazy, ako výpovede samotných žalobcov. Vychádzajúc z týchto skutočností, s poukazom a vyššie uvedené teoretické východiská, odvolací súd tak zaťažil konanie vadou v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.

Vzhľadom na uvedené dovolaciemu súdu neostalo iné ako rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti a s ním súvisiace uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania zrušiť a vec vrátiť v rozsahu zrušenia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.) pričom s prihliadnutím na dôvody pre ktoré došlo k zrušeniu týchto rozhodnutí, dovolací súd nemal možnosť zaoberať sa ich vecnou správnosťou.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243a ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. februára 2015

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová